

at omændre flere Poster med Hensyn til den geistlige Lønning, da det, saaledes som Forholdene nu ere, ikke vil kunne nøgtes, at flere Embeder ere afslagne langt rigeligere, end det er fornødent, og paa den anden Side at flere Embeder have langt mindre, end det er fornødent, hvoraf følger, da man dog ogsaa gjerne ved Forfremmelse vil tage Hensyn til den længere Tjenestetid, at nogle Embeder let ere udsatte for næsten altid at faae ældre Mænd, medens andre Embeder næsten altid faae yngre Mænd og ikke kunne beholde disse, naaget det i andre Henseender maatte anses for ønskeligt, at de forbleve paa deres Plads. Paa den Maade foregaaer der idelige Forslyttelser og Forandring i Opholdssted, og ligesom jeg ikke vil nægte, at en saadan Omplantning undertiden kan være særdeles gavnlig og heldbringende, saaledes skulde det dog ikke være nogen nødvendig Ting, naar Forholdet havde udviklet sig til et gjensidigt Tillidsforhold mellem Præsten og Menigheden, at han flygte for at opnaae en Forbedring i Kaar. En Mand, der lever for at opfylde sin Pligt, vinder meget hyppig ved sin Virksomhed en Capital af Tillid; han virker da ikke alene ved det, han gjør, men ved sin hele Fortid; han virker ved alle de Bevæger paa sit Sindelag og sin Personlighed, som han har lagt for Dagen; men naar en saadan Mand forandrer Opholdssted, mister han denne Capital af Tillid, som han ved sin tidligere Virksomhed har erhvervet sig i sin Kreds, og det er ikke sjældent, at det viser sig, at han ikke kan undvære en saadan „Driftscapital“ for at komme igjennem, da den, der indtræder i et nyt Embede, ofte modtages med Mistillid. At dette vil jeg stræbe efterhaanden at raade Bod paa gjennem den af mig paatænkte Forandring i Lønningsmaaden, og deri mener jeg at være i Overensstemmelse med Thinget. Men nu kommer det, hvori jeg ikke kan følge det ærede Thing. Saaledes som jeg har opfattet de her udtalte Ansøelser, ønsker man Reformen gennemført paa den Maade, at alle de Folkekirker i Aarhundreder tillagte Indtægter skulle, uden nogen forudgaaet Undersøgelse om, hvorvidt Folkekirken kan undvære dem eller ikke, indflyde i

Statskassen, hvorefter det da skulde være Gjenstand for en ny Bevilling, hvormed Folkekirken behøver, hvor stort Tilskudet til den skal være. Men deri kan jeg ikke følge de ærede Medlemmer, der hylde en saadan Anskuelse. Det, som vi først skulle gaae til, det, hvorom der, efter min Mening, først og ene maa blive Tale, er at ombanne det finantzielle Forhold, hvori Folkekirken staaer, og omsætte Folkekirken's Indtægter saaledes, at de danne et samlet Hele, hvoraf igjen Udgifterne bestrides. Lader os først komme dertil, og jeg kan ikke troe Andet, end at vi alle maae være enige om, at denne Ombannelse maa gaae forud; naar det saa skulde vise sig, at denne Samling af Indtægter virkelig skulde være for stor ligeoverfor de Folkekirken paahvilende Udgifter, først da vil det kunne komme under Overveelse, om Staten skulde indbringe Noget af, hvad der er henlagt til Folkekirken's Brug. Men naar man gaaer frem paa denne Maade, vil der efter min Mening ikke kunne reise sig nogen Strid, idet jeg er overbevist om, at det af omhyggelige Undersøgelser vil fremgaae, at der ikke er tillagt Folkekirken Mere, end der passende bør tilstaaes den. Naar det altsaa er Meningen med den af mig i Forslag bragte Postering af Folkekirken i Finantsloven, at de Indtægter, som efterhaanden ville indflyde paa Grund af forandrede Lønningsbestemmelser, skulle indflyde som Indtægter henlagte til Folkekirken, men at der, idetmindste foreløbig, kun med Rigsdagens Samtykke kan raades over dem, og at en yderligere Bestemmelse over de saaledes indkomne Midler kun kan tages med Rigsdagens Samtykke, hvorledes er da Situationen? Jeg kan, mine Herrer, ikke skjønne Andet, end at der i hele denne Bestræbelse fra Ministeriets Side er et alvorligt Forsøg paa at komme de herfra udtalte Ansøelser saa nær, som det kan lade sig gjøre. Skulde man forkaste et saadant Forslag, skulde man kun paa den Betingelse ville gaae ind paa Reformen, at de Folkekirker tillagte Indtægter skulle udenvidere, uden nogen forudgaaet Undersøgelse, indflyde umiddelbart i Statskassen, og at det da senere vilde komme under Overveelse, hvormed det ber paant skulde tilflyde Kirken, da vilde jeg see mig nødt